

NA HRANĚ MOŽNOSTÍ

Prevence, diagnostika a intervence – tři rovnocenné pilíře poradenské práce

Pedagogicko-psychologické poradenství je v posledních letech pod narůstajícím tlakem. Přibývá úkolů, klientů i očekávání ze strany státu, škol a rodičů, ale podmínky zůstávají prakticky beze změny. Poradny se potýkají s dlouhými objednávkami lhůtami, výkonovým financováním, které zvýhodňuje diagnostiku odborně neobhajitelně zkracovanou na úkor diagnostiky plnohodnotné (*lege artis*), prevence a intervence, i s nejasným vymezením kompetencí vůči školním poradenským pracovištím. O aktuální situaci a možnostech jejího zlepšení jsme hovořili s předsedkyní Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden, ředitelkou PPP Liberec JANOU HLAVOVOU.

Jaký je podle vás aktuální stav pedagogicko-psychologického poradenství?

Současné pedagogicko-psychologické poradenství je dlouhodobě přetížené a personálně poddimenzované. Poradny čelí rostoucím nárokům na rozsah i šíři své činnosti, aniž by tomu odpovídalo jejich personální, časové, prostorové nebo finanční zajištění. Do jedné čtyřicetihodinové pracovní doby se dnes musí vejít nejen diagnostika v potřebném výkonovém počtu služeb, ale i konzultace, metodická podpora škol, komunikace s rodiči a pedagogy, rozsáhlá administrativa, vzdělávání i účast na poradách atd. Tento objem práce je v praxi nerealistický, vede k chronickému přetížení pracovníků a z toho vyplývajícím dalším nežádoucím důsledkům.

Nejzřejmější to je na dlouhých objednávkách lhůtách. Ačkoli stát deklaruje, že poradenská služba má být poskytnuta do tří měsíců, poradny nemají žádné reálné nástroje a potřebné zdroje, jak tuto lhůtu dodržet. Neexistuje možnost zastropování kapacity zařízení, poradny nemohou vyhlásit stop stav a musí přijímat všechny klienty bez ohledu na aktuální vytíženost. Jakákoli nemoc zaměstnanců nebo personální výpadek se okamžitě promítá do dalšího prodlužování čekacích dob, což je nefér jak vůči klientům, tak vůči samotným pracovníkům.

Současné poradny dlouhodobě fungují v prostředí nejistoty. Financování je navázáno na výkonnost a aktuální personální stav, což znamená, že menší počet pracov-

níků automaticky generuje méně výkonů a tím i nižší rozpočet v následujícím období. Tento bludný kruh ohrožuje stabilitu systému a zvyšuje počet odchodů odborníků mimo poradenský sektor.

Proč podle vás trvá řešení problémů financování, kapacity a odměňování tak dlouho, když se o nich mluví už řadu let?

Dlouhodobé neřešení těchto problémů souvisí především s absencí systémového přístupu a s nedostatečnou komunikací mezi ministerstvem a odbornou praxí. Naše asociace opakovaně upozorňuje na stejné okruhy potíží – financování, kapacity, čekací lhůty i platy – a své závěry dokládá daty z dotazníkových šetření. Přesto se tyto podněty do konkrétních změn promítají jen minimálně. Zásadním problémem je, že poradnám jsou ukládány nové povinnosti a kompetence bez toho, aby k nim byly vytvořeny odpovídající podmínky. Ministerstvo formuluje požadavky ve vyhláškách, ale chybí ono nezbytné „B“ – tedy časový, organizační, personální a finanční prostor, aby bylo možné tyto povinnosti reálně naplnit. Výsledkem je přetěžování systému, frustrace pracovníků a postupná eroze kvality služeb. Legislativní i metodické změny se často připravují bez přímého zapojení profesních asociací a bez hlubší znalosti každodenní reality poraden. Odborná veřejnost je mnohdy seznámena až s hotovým návrhem, který nereflektuje reálné kapacity terénu.

Nevede výkonové financování fakticky k tomu, že se poradny místo široké odborné práce musí orientovat na „rychlou diagnostiku“?

Ano, současný systém výkonového financování k tomu poradny objektivně tlačí. Aby zařízení dosáhlo potřebné výkonnosti, je nuceno preferovat jednorázová vyšetření, která se snadno vykazují a přinášejí potřebné „výkony“. Diagnostika se tak stává dominantní činností, protože právě ona je nositelem financí. Tento přístup je však v přímém rozporu s podstatou poradenské práce. Kvalitní posouzení potřeb dítěte vyžaduje širší kontext – pozorování ve škole, spolupráci s pedagogy, práci s kolektivem, preventivní a intervenční aktivity. Tyto činnosti jsou časově náročné, ale v současném systému buď nejsou vůbec započítány, nebo nejsou finančně oceněny. Systém vytváří tlak na kvantitu na úkor odborné hloubky a vede k rezignaci na preventivní a intervenční práci, která by přitom mohla dlouhodobě snížit počet náročných diagnostických případů a tím i narůstající náklady na podpůrná opatření

Shutterstock

ve školách. Bez koncepčně promyšlených systémových změn tohoto nastavení nelze očekávat skutečné ozdravení poradenského systému.

Jak by se tedy mělo nastavit financování PPP, aby rovnoměrně podporovalo prevenci, diagnostiku i intervenci?

Financování PPP by se mělo opírat o uznání toho, že prevence, diagnostika a intervence jsou tři rovnocenné pilíře poradenské práce. V současném nastavení je však systém postaven téměř výhradně na diagnostickém výkonu. Pokud má dojít ke změně, je nutné opustit čistě výkonový model financování. Jednou z cest je zavedení určité formy paušálu nebo normativu, který by poradně zajišťoval stabilní základ financování nezávislý na přirozených výkyvech ve výkonnosti z důvodu nemocnosti zaměstnanců, neobsazených pracovních míst, nižšího výkonu nových pracovníků v záviku apod. Tento základ by měl reflektovat reálný objem práce, který je možné zvládnout za jeden pracovní úvazek, včetně času na konzultace, terénní práci ve školách, zpracování dokumentace i metodickou podporu a při dodržování oborových zásad psychologické a speciálněpedagogické profese i stavu vědeckého poznání. Výkonnostní složka by pak mohla být doplňková, nikoli určující. Zásadní je také jasně vymezit minimální rozsah činností, které má poradna povinnost zajišťovat, a tyto činnosti odpovídajícím způsobem finančně ocenit, aby prevence a intervence nebyly vnímány jako „luxus“, na který nezbyvá čas ani prostředky.

Nevytváří současné nastavení kompetencí napětí a konkurenční vztahy mezi PPP a školními psychology a speciálními pedagogy?

Přítomnost školních psychologů či speciálních pedagogů ve škole je z mého pohledu velmi přínosná, zejména díky jejich dostupnosti a flexibilitě. Jejich význam je ve včasné intervenci a také v podpoře dobrého školního klimatu a duševního zdraví žáků školy. Rizikem je však to, že nejsou přehledně nastaveny kompetence a stále ještě dochází k zahlcení poraden případy, které by bylo možné efektivně řešit v rámci prvního stupně podpory ve škole. Poradny mají v systému nezastupitelnou roli díky své nezávislosti na škole a díky zkušenosti s náročnějšími případy. Mají ve svých činnostech i metodickou podporu odborníků ve školách. Není v zájmu ani jedné strany vytvářet konkurenční vztah, ale spíše najít jasné vymezení toho, co má dělat škola a školní poradenské pracoviště a co poradna, a zároveň vytvářet prostor pro efektivní spolupráci a skutečnou metodickou podporu škol ze strany PPP.

Za velké riziko považujeme nápady některých politiků a úředníků MŠMT vyřešit nedostatek psychologů ve školách vytvořením profese školního psychologa s pouhým bakalářským stupněm vzdělání. Tyto úvahy jsou v přímém rozporu s tzv. EuroPsy, evropským standardem kvalifika-

Jana Hlavová

ce pro psychology, který garantuje srovnatelnou úroveň vzdělání, tréninku a kompetencí psychologů v celé Evropě. Vedle toho je třeba si uvědomit, že náročnost profese školního psychologa v posledních letech skokově narůstá a úvahy o snížení kvalifikačních požadavků jsou s tímto trendem nekompatibilní a přímo ohrožují zdravé prospívání našich dětí, žáků a studentů ve školách.

Kdo nese odpovědnost za to, že prevence a intervence zůstávají v PPP dlouhodobě podfinancované?

Odpovědnost za to nese především stát, konkrétně ministerstvo školství. Právě ono nastavuje legislativní rámec, vymezuje kompetence poraden a určuje systém financování. Pokud ministerstvo ukládá poradnám povinnost poskytovat preventivní a intervenční služby, musí k tomu vytvořit i odpovídající podmínky a tyto služby garantovat. To se však dlouhodobě neděje, přestože na tento neblahý stav z pozic naší asociace opakovaně upozorňujeme. Prevence a intervence nejsou v současném systému považovány za plnohodnotný výkon, protože nevedou k diagnostickému závěru, informovanému souhlasu a formálnímu doporučení k podpurným opatřením. Z hlediska výkaznictví tedy „nenesou hodnotu“ a poradny jsou přirozeně nuceny soustředit se na činnosti, které jsou finančně uznatelné. Tento stav není selháním jednotlivých poraden, ale důsledkem systémového nastavení, které upřednostňuje kvantitu diagnostických výkonů před kvalitou a preventivním či nápravným dopadem poradenské práce. Výsledkem je paradoxní situace, kdy systém podporuje řešení problémů až ve chvíli, kdy jsou dostatečně závažné na to, aby vyžadovaly diagnostiku, místo aby investoval do jejich včasného zachycení a zmírnění. Současně tvůrci tohoto systému poukazují na pokračující nárůst finančních prostředků čerpáných ze státního rozpočtu na podpurná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vypadá to, že stát příliš neslyší na odborné návrhy PPP na stanovení maximálních kapacit pracovníků...

Stát se dlouhodobě dívá na poradenský systém spíše administrativně než z hlediska každodenní odborné praxe a není to překvapivé, neboť podmínky nastavují typicky úředníci, právníci a ekonomové ne vždy dostatečně vybavení kvalifikovanými znalostmi naší odborné práce a informacemi z terénu. Poradny opakovaně upozorňují, že bez jasně definované maximální kapacity není možné plánovat práci, dodržovat zákonné lhůty ani garantovat kvalitu poskytovaných služeb. Přesto zůstává systém nastaven tak, jako by kapacita byla neomezená a pracovníci poraden byli schopni zvládnout jakékoli služby a jakýkoli počet klientů bez ohledu na náročnost zakázky či personální obsazení. Stát přitom přenáší odpovědnost za nefunkčnost systému na samotné poradny. Na jedné straně ukládá povinnost poskytnout službu do tří měsíců, na straně druhé (jak jsem už upozorňovala) neumožňuje žádnou regulaci příchozích žádostí, zavedení stop stavu ani stanovení maximálního objemu práce na jeden úvazek a potažmo na každou jednotlivou poradnu. Návrhy poraden na parametrizaci kapacit, tedy na realistické vymezení toho, kolik diagnostik, konzultací a dalších činností lze v rámci pracovní doby zvládnout, by totiž nutně odhalily, že systém je dlouhodobě poddimenzovaný. Přijetí těchto návrhů by znamenalo politické přiznání, že stát neposkytuje poradenským službám odpovídající organizační, personální a finanční podporu.

Dalším důvodem je způsob, jakým jsou změny v poradenství připravovány. Odborné návrhy z terénu jsou možná formálně „vzaty na vědomí“, ale reálně se nepromítají do rozhodování a nových předpisů. Asociace poraden opakovaně nabízí spolupráci a odbornou expertizu, nicméně změny jsou často připravovány bez hlubší znalosti provozní reality. Stanovení maximálních kapacit by zároveň omezilo možnost státu přenášet na poradny další a další úkoly bez adekvátní kompenzace. Právě tato neochota vymezit hranice odpovědnosti je jedním z hlavních důvodů, proč se otázka kapacit stále odsouvá.

Zaznamenal jsem dokonce, že jsou psychologové a speciální pedagogové PPP označováni jako „pomocný personál“...

Toto zaznělo na jednání nově vzniklé vlády a naše asociace se proti tomu ihned ohradila. Takové vyjádření implikuje, že je práce psychologů a speciálních pedagogů PPP druhořadá, podpurná a snadno nahraditelná, což je v ostrém rozporu s realitou jejich odborné činnosti. Pracovníci poraden vykonávají vysoce kvalifikovanou práci založenou na specializovaném vzdělání, diagnostických kompetencích a dlouholeté praxi. Nejde o asistenci k hlavnímu vzdělávacímu procesu, ale o samostatnou odbornou službu, bez níž se systém podpory dětí a žáků neobejde. Tento způsob označování zároveň podkopává profesní

► prestiž poraden a ztěžuje stabilizaci personálu. V situaci, kdy poradny soupeří o odborníky se zdravotnictvím nebo se školami, ale i s komerční sférou, působí takový signál demotivačně a může urychlovat odchody zkušených pracovníků ze systému a redukcí zájmu u nových absolventů. Pokud stát sám veřejně relativizuje význam poradenské práce, těžko může očekávat, že poradny budou vnímány jako atraktivní a respektované pracoviště, jak tomu bývalo v letech před zářím 2016, kdy byla spuštěna současná podoba společného vzdělávání. Zároveň to může vypadat, že poradenské služby nejsou plnohodnotnou součástí vzdělávací politiky, ale jen jakýmsi doplňkem. To oslabuje důvěru v doporučení poraden jako atraktivních zaměstnavatelů. A tak to opravdu není.

Na začátku listopadu loňského roku ministerstvo školství vydalo tiskovou zprávu o memorandu uzavřeném s NPI ČR, SOFA (bývalá ČOSIV – Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání), Asociací základního školství a vaší asociací. Jaké jsou z vašeho pohledu limity memorand o spolupráci, v nichž nejsou jasně definované konkrétní závazky a sankce? Není to jen proklamace?

Memorandum, jehož je naše asociace součástí, je těsně za startovní čarou. Limitem jsou zatím různá očekávání zapojených aktérů a ukazuje se, že je potřeba je podrobněji definovat. Pro někoho to může být politický signál, pro jiného příslib konkrétních kroků a jasných výstupů. Obecně limitem takto pojatých memorand o spolupráci je především jejich nezávaznost. Já ho vnímám jako snahu pojmenovat výchozí stav poradenství a otevřít debatu o spolupráci mezi poradnami a školami, zejména v oblasti metodické podpory. Smyslem memoranda je především vymezit základní rámec,

Shutterstock

co mohou školy od poraden očekávat, co je metodickou podporou a co už ne. Právě v praxi se totiž ukazuje, že pojem „metodická podpora“ je vykládán velmi různě – od odborné práce se školním poradenským týmem až po běžné dotazy typu „kde to najdu ve vyhlášce“. Pokud se podaří tyto hranice alespoň rámcově popsat, vydefinovat efektivní obsahy metodické podpory, může to poradnám ulevit a odborníkům ve škole pomoci. Problém může nastat ve chvíli, kdy memorandum nebude následně podepřeno systémovými kroky. Bez změny financování a bez zohlednění reálných kapacit poraden hrozí, že se z dobře míněné spolupráce stane další povinnost „navíc“, kterou poradny nebudou schopny naplnit. Tomu bychom chtěli předejít.

Je vhodné, aby v této aktivitě figurovala nezisková organizace SOFA jako

subjekt spoluzodpovědný za současný kritizovaný stav inkluze?

Z tohoto pohledu může její výrazná role působit kontroverzně, zejména pokud má jít o revizi nebo korekci systému, který je dnes kritizován. Na druhou stranu je třeba říci, že SOFA disponuje kapacitami, které stát ani NPI zřejmě nemají. Konkrétně jde o možnost financovat mapování terénu, analytickou práci a personální zajištění některých činností, například ve spolupráci s Nadací Abakus. Rizikem může být přenašeni odpovědnosti státu na neziskový sektor. Pokud klíčové systémové otázky – jako je metodická podpora škol, vymezení kompetencí nebo nastavení spolupráce s poradnami – řeší externí organizace, může to ukazovat na aktuální nedostatečnost státních institucí, které by tuto roli měly plnit samy.

Nastavování metodické podpory by mělo být primárně úkolem NPI ČR jako státní, přímo řízené organizace ministerstva školství. Metodická podpora je systémová činnost, která má dopad na celé území republiky, a proto by měla být zajišťována institucí, jež má jasný mandát, odpovědnost a kontinuitu bez ohledu na projektové cykly nebo priority jednotlivých donátorů. Výstupy z memoranda by mohly fungovat jako základní rámec spolupráce mezi školami a PPP, který je opřený o reálnou praxi. V plánu aktivit je spolupráce s expertní skupinou, ve které budou zastoupeny i další organizace a asociace působící ve vzdělávání a poradenství a s nimiž budou průběžně výstupy projednávány.

Má podle vás smysl uzavírat memorandum o spolupráci v době voleb, kdy je zřejmé, že se mění vedení ministerstva školství i prosazovaná filozofie?

Pokud jde o vyjádření vůle spolupracovat, sdílet data, koordinovat aktéry nebo udržet téma „na stole“, může být memorandum užitečné i v době změny vlády. Naše potřeby a požadavky se změnou vlády nezměnily. Snažíme se, aby memorandum

Čtyři články pro úzdravu PPP (shrnutí)

1. Systém financování PPP

Nahrazení čistě výkonového modelu komplexnějším přístupem zajišťujícím stabilitu, předvídatelnost a vyváženou podporu všech pilířů poradenské činnosti.

2. Maximální kapacita na pracovníka a pracoviště

Ustanovení realistických limitů počtu klientů pro jednotlivé odborníky i poradenská pracoviště s ohledem na kvalitu poskytovaných služeb.

3. Objednací lhůta v PPP

Zavedení flexibilního systému objednávání reflektujícího aktuální personální kapacity pracovišť namísto rigidního tříměsíčního termínu.

4. Platové podmínky psychologů a speciálních pedagogů

Odstranění nerovností v odměňování a zavedení spravedlivého systému zo-

hledňujícího náročnost profese i situaci na pracovním trhu. Cílem těchto systémových změn je ukončit jednostranný tlak na kvantitu, posílit kvalitativní rozměr poradenských služeb a zajistit udržitelnost celého systému.

Změny směřují k posílení všech složek poradenské péče – prevence, diagnostiky i intervence – a k vytvoření podmínek pro smysluplnou odbornou práci pracovníků a skutečně efektivní podporu dětí, žáků a studentů. Dokument představuje odborný konsenzus vedení Asociace a reflektuje aktuální potřeby poradenského systému s cílem zajistit jeho dlouhodobou funkčnost a efektivitu ve prospěch všech klientů.

Plné znění Čtyř artikul na webu ApPPP (www.apppp.cz/1/cytri-artikuly-k-uzdrave-poradenstvi/)

nezůstalo bez reálného pokračování, a věříme, že nové vedení se s ním identifikuje a bude jej považovat za smysluplné a závažné.

Letos začala platit některá ustanovení novely školského zákona, přináší i změnu ve spádovosti PPP vůči školám. Jaké systémové problémy má toto opatření řešit a jaká rizika s sebou nese v praxi?

Spádovost má přinést větší přehlednost, kontinuitu spolupráce se školami a rovnoměrnější rozložení klientů. Jedná se o spádovost škol k PPP v dané oblasti, nikoliv o spádovost pro klienty, ta stanovena není. Klient si stále může vybrat jakoukoliv PPP v republice. Spádovost škol má posílit vazbu mezi školou a konkrétní poradnou, což by teoreticky mohlo zlepšit metodickou spolupráci. Rizikem však je, že ne každá poradna má stejné personální složení nebo odborné zaměření a v některých regionech může být spádová poradna kapacitně dlouhodobě přetížená.

Do jaké míry novela školského zákona skutečně vytváří podmínky pro funkční metodické vedení školních poradenských pracovníků?

Novela deklaruje snahu posílit jejich metodické vedení, zejména prostřednictvím zmíněného jasnějšího ukotvení spolupráce mezi školami a poradnami. V rovině deklarací jde o krok správným směrem, protože dlouhodobě chybí jednotný rámec, kdo a jak má školní psychology a speciální pedagogy metodicky vést. V praxi však novela nepřináší dostatečně konkrétní nástroje, jak tuto roli skutečně naplnit. A zde právě vidím příležitost pro realizaci výstupů z aktivit memoranda, o kterém jsme hovořili.

Metodické vedení vyžaduje čas, personální kapacity a jasně definované kompetence. Poradny dnes nemají prostor ani na vlastní základní činnost, natož na systematickou metodickou práci se školními poradenskými pracovníky. Novela nevymezuje, kolik času mají pracovníci poraden na metodickou podporu vyčlenit, a zatím ani nevíme, jak se promění financování PPP. Navíc mají-li PPP jednotně metodicky vést školy ve svěřených spádových obvodech, neobejde se to bez jednotného metodického vedení PPP ze strany MŠMT a NPI, které je dlouhodobě neuspokojivé. Existuje reálné riziko, že metodické vedení bude v praxi suplováno externími projekty nebo neziskovými organizacemi, což povede k další roztříštěnosti systému.

Dotkne se PPP přesun financování nepedagogických pracovníků, ONIV a dalšího vzdělávání do kompetence zřizovatelů?

PPP jsou převážně krajskými organizacemi a jejich provoz je už dnes silně závislý na ochotě a možnostech zřizovatele dorovnávat to, co systémově chybí. Přesun financování nepedagogických pracovníků, ONIV a dalšího vzdělávání na zřizovatele zvyšuje riziko regionálních nerovností. V praxi to znamená, že dostupnost vzdělávání

pracovníků, supervize, metodických setkání nebo základního provozního zázemí bude záviset na rozpočtových prioritách konkrétního kraje, nikoli na jednotném celoštátním standardu. Zejména další vzdělávání je přitom v poradenské práci naprosto klíčové. Diagnostické metody se vyvíjejí, mění se legislativa i požadavky škol. Pokud nebude systematicky financováno, poradny budou nuceny vzdělávání omezovat nebo hradit z jiných, už tak napjatých položek. To může vést k dalšímu snižování odborné úrovně služby. A nepedagogové jsou v poradnách nenahraditelnými pozicemi, ať už se jedná o sociální pracovníce nebo administrativu.

Právě o vrácení financí na další vzdělávání do kompetence školských organizací se zmiňoval i staronový ministr školství Robert Plaga. Co vlastně od něho očekáváte?

Především ochotu otevřít témata, která byla v minulém období opakovaně odsouvaná. Robert Plaga bezpochyby dobře zná prostředí škol i poradenského systému a ví

hraně svých možností a že bez zásadních změn hrozí další zhoršování dostupnosti a kvality služeb. Žádnou konkrétní věcnou odpověď, která by signalizovala ochotu se problémy poradenství systematicky zabývat, jsme zatím nedostali. Dlouhodobě máme dojem, že poradenský systém stále není vnímán jako politická priorita. Snad se mylím.

Co se podle vás stane s poradenským systémem, pokud v příštích letech nedojde k zásadním změnám?

Pravděpodobně bude pokračovat další destabilizace poradenského systému. Přetížení pracovníků povede k jejich odchodům, zejména zkušených psychologů a speciálních pedagogů, kteří mají na trhu práce řadu jiných možností. Dlouhé čekací lhůty se stanou normou, prevence a intervence budou dále upozaděny a poradny se postupně zredukují na formální byrokraticko-diagnostická pracoviště. To bude mít přímý dopad na školy i na děti, které se potřebné podpory dočkají pozdě, nebo vůbec. Proto opakovaně prezentujeme

Shutterstock

o jejich problémech. Právě proto od něj očekáváme, že se otázky kapacit, financování a kompetencí poraden přestanou řešit pouze dílčími úpravami a že dojde k otevřené debatě o systémové změně. Podstatné je, aby ministerstvo začalo školská poradenská zařízení vnímat jako nezastupitelnou součást vzdělávací politiky, nikoli jako servisní doplněk. Očekáváme také skutečný dialog s odbornými asociacemi a využití jejich dat a zkušeností při tvorbě legislativy, nikoli pouze formální konzultace.

Dostali jste odpovědi na povolební dopis, kterým jste chtěli předsedům vítězných stran připomenout problémy, se kterými se poradenství ve školství potýká?

Dopis měl za cíl připomenout, že pedagogicko-psychologické poradenství stojí na

naše čtyři články, což jsou opatření, která mohou poradenský systém uzdravit. Je potřeba reálně vnímat, do jakého stavu se poradenství dostalo, a v této destrukci už nedovolit pokračovat.

Jaké jsou plány Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden?

Chceme dále upozorňovat na problémy poradenství, shromažďovat data z terénu a předkládat je politické reprezentaci i veřejnosti. Aby se naše asociace aktivně podílela na tvorbě změn, nikoli aby je pouze brala na vědomí, a poradny pak byly jen jejich pasivním vykonavatelem. Cílem asociace je udržet poradenský systém jako odborně kvalitní, dostupnou a respektovanou službu, která bude schopna plnit svou roli i v měnících se podmínkách školství a v nejlepším zájmu dítěte.